

Socialdepartementet

Remissvar om Tillfälliga smittskyddsåtgärder för långväga kollektivtrafik – ändringar i begränsningsförordningen. S2021/01286

Remissvar Region Stockholm

I remissen föreslås att det i förordningen 2021:8 införs bestämmelser om att den som bedriver eller organiserar kollektivtrafik med buss eller tåg med linjesträckning som överstiger 150 kilometer ska vidtaga lämpliga åtgärder för att förhindra smittspridning. Verksamheten ska bedrivas så att trängsel undviks och att resenärerna ur smittskyddssynpunkt kan hålla ett säkert avstånd mellan varandra.

Den som bedriver eller organiserar sådan verksamhet ska se till att antalet passagerare på färdmedel vid sådana resor inte vid något tillfälle eller i något utrymme överstiger hälften av färdmedlets sittplatser.

Region Stockholm tillstyrker Regeringens remissförslag gällande långväga kollektivtrafik.

Bakgrund

Både Region Stockholm och Sveriges övriga regioner har drabbats hårt av pandemin med följderna att mer än 12 000 personer avlidit med covid-19 samt en stor mängd personer blivit smittade. Det finns fortfarande en regional skillnad i smittspridningen men grundläggande är den är på en hög nivå i hela landet.

Folkhälsomyndighetens aktuella bedömning är att många personer väntas insjukna i covid-19 under de kommande veckorna även om det finns en nedåtgående trend i flera regioner. Vi kan dock samtidigt se en ökning i vissa regioner, en ökning som inte kan uteslutas också sker i övriga landet. Utöver detta finns en sannolikt ökande förekomst i landet av nya varianter av viruset vilka bedöms ha en ökad potential för spridning.

Sålunda är situationen gällande smittspridningen mycket oviss. Det är därför fortsatt mycket angeläget att vidmakthålla de åtgärder som finns på plats för att minska fysisk kontakt mellan människor och att utöka smittskyddsåtgärderna där det fortfarande finns delvis oreglerade risker för smittspridning eller oklarhet vilka rekommendationer eller föreskrifter som gäller.

Föreslagen reglering på långväga kollektivtrafik

Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd gäller att var och en bör begränsa nya nära kontakter och endast försöka umgås med personer som man normalt träffar. Nya kontakter vid resande eller andra sammanhang, särskilt om detta innebär trängsel, är en risk för smittspridning i en situation som nu är oviss ur smittspridningshänseende. Region Stockholm har därför inget i sak att erinra mot remissförslaget mot bakgrund av att det är angeläget att det allmänna ges fortsatt möjligheter att motverka trängsel och på annat sätt förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

En riktlinje om ett begränsat antal passagerare i en buss, dvs. ett begränsat antal personer på en viss yta, är dessutom i linje med vad som redan gäller många övriga verksamheter. Risken för smittspridning ökar dessutom när människor tillbringar lång tid tillsammans i begränsade utrymmen. Kravet på cirka en meter mellan resenärerna motsvarar också de krav som ställs på serveringsställen, där man också sitter nära under längre tid. Region Stockholm ser det därför som motiverat att regelara mer långväga kollektivtrafik för att undvika varje ny smittkedja med covid-19 och dess eventuella följder.

Samstämmighet i budskapet

En oro Region Stockholm har gemensamt med regeringen är smittspridning vid framtida sportlov, påsklov och långhelger under vintern och våren. I denna förordning, ger regeringen ett tydligt budskap till allmänheten gällande långväga resor:

För att undvika smittspridning i samhället vilar ett stort ansvar på enskilda att följa de allmänna rekommendationerna att i största möjliga mån undvika att resa med kollektivtrafik, särskilt vid högtrafik.

Folkhälsomyndighetens budskap är att det går bra att resa mellan regioner om man gör det smittsäkert, fastän dels olika nivå på smittspridningen förekommer, dels att sådant resande med stor sannolikhet innebär att man träffar nya kontakter. Dessa budskap handlar visserligen om två olika saker, men kan ge en otydlighet till invånare som planerar en resa.

Regeringen anser att enskilda i möjligaste mån ska undvika resa med kollektivtrafik i linje med Regions Stockholms budskap till invånarna att bara resa i regionens kollektivtrafik när man måste. Regionen efterfrågar således ett mer enhetligt budskap avseende resor både inom regionen och mellan regionerna från regering och Folkhälsomyndigheten för att få bästa möjliga följsamhet till lagstiftning och rekommendationer.

Rörelsefrihet

Det ska uppmärksammas att förslaget kan innebära en viss begränsning av vår rörelsefrihet till följd av behov av smittskyddsåtgärder i samhället i stort. Smittskyddsåtgärderna för att minimera en spridning av covid-19 är dock primära för Region Stockholm utifrån gällande regelverk och den epidemiologiska situationen vi har och utifrån den rådande situationen i hälso- och sjukvården. Med det menar att en viss begränsning av rörelsefriheten, som föreslås i remissen, i förhållande till risken för fortsatt/ökad smittspridning förmodligen måste tålas.

Tillväxthämmande konsekvenser

Region Stockholm är en central knutpunkt och bytespunkt för långväga kollektivtrafik. Både resande till Stockholm och från Stockholm till andra delar av landet kan drabbas. Insatserna kan alltså ha tillväxthämmande konsekvenser, vilket staten bör ta hänsyn till i form av ersättning till drabbade delar av näringslivet i regionen.

Ytterligare aspekter på förslaget

Av både smittskyddsskäl och arbetsmiljöskäl bör konduktörer på tåg rekommenderas att bära munskydd i sitt arbete med att kontrollera biljetter. Busschaufförer bör skyddas genom plexiglasskydd eller ombordstigning genom bakdörrar.

Maria Rotzén Östlund
Smittskyddsläkare